

FORMAREA ȘI EVALUAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE ALE STUDENȚILOR FACULTĂȚII DE PEDAGOGIE

Carp Ion, Jurat Valeriu,

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a Republicii Moldova

***Summary:** În the present article deals with the issue regarding the methodology of training and assessment of professional pedagogical competences at students at the Faculty of pedagogy throughout your training factors that determine this process.*

***Key words:** training and evaluation skills, professional skills, pedagogical, educational process, students, teachers of physical education.*

Actualitatea temei și importanța problemei abordate. În sistemul învățământului continuu de cultură fizică generală și profesională, metodologia de formare și evaluare a competențelor pedagogice ocupa un loc esențial.

În acest context, problema formării și evaluării competențelor profesionale ale studenților instituțiilor de cultură fizică, după cum ne demonstrează rezultatele studierii literaturii de specialitate, i-a preocupat pe mulți cercetători [3, 5, 6, 8, 9]. Cu toate acestea, evidențierea factorilor principali care determină nivelul de pregătire profesională a viitorilor specialiști în domeniul educației fizice și sportului nu sunt cercetate la nivelul cerințelor contemporane.

Perfecționarea continuă a procesului de educație, creșterea eficienței acestuia, constituie la etapa actuală o necesitate majoră a activității în domeniul învățământului de cultură fizică. Creșterea eficienței activității de instruire și educație se înscrie printre temele fundamentale ale activității pedagogice. Ea constituie obiectul unor ample abordări și investigații, ca și multe încercări de inovare a practicii [2, 4, 7].

Procesul pregătirii profesional-pedagogice a studenților din instituțiile de cultură fizică, fiind abordată de un șir de autori, specialiști în domeniu [1, 5, 7, 10], este orientat spre formarea unui sistem de competențe cognitive, psihomotrice și afective, care ar putea fi aplicate efectiv, în procesul de predare-învățare-evaluare,

Analiza și generalizarea literaturii de specialitate cu privire la formarea și evaluarea competențelor profesional-pedagogice ale viitorilor specialiști în domeniul culturii fizice ne permite să menționăm faptul că, în majoritatea lucrărilor, problema abordată nu este tratată în conformitate cu condițiile actuale de desfășurare a procesului instructiv-educativ. Analiza preventivă a problemei vizând teoria și practica învățământului universitar de cultură fizică ne-a permis

să constatăm, că scoaterea în evidență a factorilor ce determină nivelul pregătirii profesionale a studenților va sta la baza formulării ipotezei de lucru.

Ipoteza. S-a presupus că evidențierea și analiza factorilor ce determină nivelul reușitei și frecvenței studenților de la specialitatea „Educație fizică”, din cadrul Facultății de Pedagogie, va permite optimizarea procesului instructiv-educativ prin formarea și punerea în practică a competențelor profesionale.

În conformitate cu ipoteza formulată, **scopul cercetării** constă în determinarea și argumentarea factorilor principali care determină nivelul de formare și de evaluare a competențelor profesionale ale studenților, viitori profesori de educație fizică.

Organizarea cercetării. Cercetările de bază s-au desfășurat în cadrul Facultății de Pedagogie, în baza performanțelor obținute de către studenții de la specialitatea „Educație fizică”, în perioada anilor de studii 2013-2018.

În cadrul etapei inițiale a cercetării (septembrie-decembrie 2013), s-a efectuat o generalizare a materialului factologic, a planurilor de studii și a programelor de învățământ. Analiza literaturii pedagogice, metodice și de specialitate la tema abordată, ne-a permis să stabilim și să argumentăm laturile de bază ale conținutului pregătirii profesionale a studenților și factorii principali, care determină acest nivel. Au fost analizate dificultățile cu care se confruntă profesorii și studenții în cadrul procesului instructiv-educativ, determinate de condițiile sociale și activitatea de instruire. Cunoașterea acestor dezavantaje și luarea lor în evidență, va contribui la creșterea nivelului de formare a competențelor profesionale ale viitorilor profesori de educație fizică.

În etapa finală a cercetării, ianuarie-martie 2018, au fost sistematizate și prelucrate datele obținute în urma experimentului de constatare (analiza reușitei pe ultimii 5 ani de studii în baza rapoartelor decanatului Facultății de Pedagogie). Au fost elaborate recomandări metodice orientate spre perfecționarea procesului de formare și evaluare a competențelor profesionale ale studenților, viitori profesori de educație fizică.

Experiența pedagogică a cadrelor didactice ce activează în cadrul USEFS ne demonstrează că succesul pregătirii profesionale a studenților și nivelul de formare a competențelor, depinde în mare măsură de continuitatea procesului instructiv, de măiestria pedagogică a cadrelor didactice, de atitudinea studenților, de frecvența, de reușita și de mulți alți factori.

Rezultatele cercetării. În scopul evidențierii nivelului de pregătire profesională a studenților de la specialitatea „Educație fizică”, din cadrul Facultății de Pedagogie în perioada anul universitar 2017-2018, s-a analizat frecvența, ca factor important în pregătirea viitorilor specialiști în domeniul educației fizice și sportului. Tot odată, în această perioadă au fost studiate planurile și programele de studii ale catedrelor ce activează în cadrul universității.

Problema *frecvenței* constituie o verigă-cheie în toate instituțiile de învățământ la etapa contemporană. Ținând cont de specificul activității U.S.E.F.S., în care își fac studiile aproximativ 15-20 % studenți-sportivi ai loturilor naționale pe diverse probe de sport, am luat în considerație și acest factor. Astfel, în perioada 2013-2018, pentru îmbunătățirea frecvenței la nivel de universitate și în cadrul Facultății de Pedagogie s-au desfășurat un șir de măsuri cu caracter managerial și educațional. În pofida deciziilor luate în cadrul acestor ședințe, frecvența lecțiilor rămâne la același nivel, însă s-a constatat chiar o scădere în anul 2017-2018 la 55,27% comparativ cu 69,83% în anul universitar 2013-2014, și, respectiv, 62,78% în anul universitar 2014-2015.

Analiza rapoartelor prezentate la nivel de decanat pentru perioada 2013-2018 confirmă faptul că eforturile depuse din partea cadrelor didactice contribuie la sporirea calității însușirii materialului de studii. Datorită metodologiei elaborate la nivel de programe-curriculum pe discipline de învățământ, sistemului integrativ de lecții, în baza căruia se desfășoară procesul de instruire, a fost posibilă eficientizarea formării competențelor profesional-pedagogice ale studenților.

Analiza performanțelor obținute de studenții facultății de pedagogie permite să menționăm că, în anul de studii 2013-2014, reușita a constituit la nivel de facultate 73,18%, în următorul an, 2014-2015 aceasta crește la 74,41%, după care scade la 61,93% în anul 2015-2016 și respectiv la 57,29% în anul de studii 2016-2017. Cea mai joasă reușită la facultate a fost în anul universitar 2017-2018, aceasta constituind – 52,14%. În medie pe această perioadă, reușita constituie 63,79%. Acest fapt se explică prin frecvența slabă a studenților, pierderea interesului față de profesia de pedagog, nerespectarea cerințelor programelor de învățământ elaborate de cadrele didactice ce activează la catedrele de profil și prin influența negativă asupra procesului instructiv-educativ a unor factori obiectivi și subiectivi, care necesită a fi luați în considerație în cadrul pregătirii profesionale a studenților în domeniul respectiv de la Facultatea de Pedagogie.

La finele studiului realizat, putem concluziona că, pentru pregătirea profesională a viitorilor specialiști în domeniul culturii fizice la nivelul cerințelor contemporane, pentru sporirea calității procesului de instruire axat pe formarea competențelor specifice activității profesorului de educație fizică, cadrele didactice ce activează în cadrul USEFS, implicate în pregătirea tinerilor specialiști, viitori profesori de educație fizică, trebuie să țină cont de următorii factori principali:

1. Stimularea motivației pentru profesia de pedagog-educator al tinerei generații atât de către cadrele didactice în procesul de instruire, cât și din partea statului, privind condițiile de lucru, salarizare;
2. Crearea condițiilor pedagogice și metodologice pentru organizarea procesului de formare a competențelor profesionale la viitorii profesori de

educație fizică prin perfecționarea și ajustarea planurilor și programelor de învățământ la cerințele procesului de la Bologna;

3. Sporirea nivelului competențelor profesionale ale cadrelor didactice și ale studenților: măiestria pedagogică; tactul pedagogic; pregătirea teoretică și practică; atitudinea conștientă față de profesia aleasă și experiență pedagogică în domeniu.

Concluzii. Acești factori, care contribuie la formarea profesională a specialistului de educație fizică și sport, au rolul de a rezolva obiective axate pe formarea de competențe manageriale, de proiectare, de comunicare, gnostice, afective și psihomotrice care sunt specifice numai domeniului nostru de activitate.

Bibliografie

1. Carp I.P. *Pregătirea profesional-pedagogică a studenților facultăților de educație fizică și sport în cadrul practicii pedagogice*. B: Conf. internaț., de comunicări și referate științifice. Galați: Universitatea „Dunărea de Jos”, 2003, p. 10-12.

2. Carp I. *Evaluarea competențelor profesionale ale specialiștilor din domeniul culturii fizice* (studiu de caz). În: *Teoria și arta educației fizice în școală*. Chișinău, 2013, Nr. 1, p. 15-17.

3. Ciorbă C.I. *Conținutul învățământului superior de cultură fizică*. Chișinău „Garuda Art”, 2001. 192 p.

4. Carteleanu T. și coaut. *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*. Chișinău, 2008. 204 p.

5. Rață G. *Curriculum învățământului superior la ora controverselor și deciziilor*. Pitești, 2003, p.40-47.

6. Абдулина О.А. *Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования*. М. Просвещение, 1990. 40с.

7. Бабанский Ю.К. *Оптимизация педагогического процесса* (В вопросах и ответах). Киев, 1982, с. 21-22.

8. Виленский М.Я., Зайцева С.Н. *Формирование индивидуального опыта творческой деятельности учителя физической культуры как условие его современной профессиональной подготовки*. В: *Теория и практика физической культуры*, 1993, с. 10-12.

9. Данаил С.Н. *Актуальные проблемы физкультурного образования в учебных заведениях в контексте современных разработок теории*. В: *Problemele actuale privind perfecționarea sistemului de învățământ în domeniul culturii fizice: Materiale ale conf.științ.internaționale*. Chișinău.: Liceum, 1996, p. 4-10.

10. Кузьмина Н.В., Гинецинский В.И. *Актуальные проблемы профессионально – педагогической подготовки учителя*. В: *Советская педагогика*, 1982, № 3, с. 63-66.